

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 746
van **JAN PEUMANS**
datum: 9 juni 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Grindfonds - Besteding middelen (2)

Uit het onvolledig antwoord op mijn schriftelijke vraag (nr. 596 van 24 april 2017) over de besteding van middelen uit het grindfonds kan ik afleiden dat de Vlaamse Regering in volgende projecten geïnvesteerd heeft:

- a) valleigrindgebieden in Kinrooi,
- b) valleigrindgebieden in Maaseik,
- c) valleigrindgebieden in Dilsen-Stokkem,
- d) werking Rivierpark Maasvallei,
- e) Applicatiecentrum voor Beton (ACB),
- f) ruilverkaveling Ophoven.

Wat betreft het Applicatiecentrum voor Beton stelt de minister dat het centrum zelfbedruipend zal zijn dankzij jaarlijkse inkomsten uit onderzoek en dienstverlening.

Ik herhaal graag enkele van mijn vragen.

1. Graag ontvang ik een duidelijke omschrijving van de verschillende projecten waarin geïnvesteerd is.
2. Op welke basis werd besloten om te investeren in deze projecten?
3. Welke meerwaarde vormen deze investeringen voor het beleid van de Vlaamse Regering?
4. Uit wat zal de dienstverlening van het Applicatiecentrum voor Beton bestaan?

ANTWOORD

op vraag nr. 746 van 9 juni 2017

van **JAN PEUMANS**

1-3. De Vlaamse Regering heeft in volgende zes projecten geïnvesteerd.

a) Valleigrindgebieden in Kinrooi

Omschrijving

Het Grindfonds betaalde in de periode 2013-2016 70.321,04 euro voor de extra projecten in de valleigrindgebieden in de gemeente Kinrooi. Het betreft werken binnen het grindwinningsgebied Boterakker + randzone:

- rioleringswerken Maasstraat/Maasdijk (30.846,00 euro in 2013);
- studiekosten voor omgevingswerken waterrecreatiegebied de Spaanjerd (39.475,04 euro in 2016).

Basis

De decretale basis voor deze uitgaven van het Grindfonds is voorzien in artikel 3, §4, 1°, van het Grinddecreet van 14 juli 1993. Op 20 december 2013 heeft de Vlaamse Regering de hoofdovereenkomst inzake het financieren van het uitrusten van de grindwinningsgebieden via maatregelen die in het kader van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning worden getroffen door het Herstructureringscomité, goedgekeurd.

In uitvoering van deze hoofdovereenkomst (en vooruitlopend erop, onder voorbehoud van goedkeuring ervan door de minister) keurde het Herstructureringscomité op 9 december 2013 de overeenkomst met de gemeente Kinrooi voor het jaar 2013 goed (Basisovereenkomst uitrusten valleigrindwinningsgebied Boterakker-Maasweg – rioleringswerken Maasstraat/Maasdijk in 2013). Het Grindcomité heeft, eveneens op 9 december 2013, een voorwaardelijk gunstig advies geformuleerd, onder voorbehoud van goedkeuring door de minister van de hoofdovereenkomst.

Voor de periode 2014-2023 werd er vervolgens een overeenkomst gesloten tussen het Herstructureringscomité en de gemeente Kinrooi (Basisovereenkomst uitrusten valleigrindwinningsgebieden Kinrooi – periode 2014-2023, incl. bijbehorend afbakeningsplan en globale prioriteitenlijst en bijgevoegde visie met afbakeningsplan "Visie toekomstige ontwikkeling en uitrusting recreatiegebied Kinrooi" van 17 november 2014). Het Herstructureringscomité keurde de voorgelegde visie goed op 17 november 2014 en de basisovereenkomst 2014-2023 voor Kinrooi met bijbehorend afbakeningsplan en globale prioriteitenlijst op 8 december 2014. Op 10 december 2014 gaf het Grindcomité een gunstig advies inzake de basisovereenkomst 2014-2023. Op 8 april 2015 keurde de minister, bevoegd voor het Grindfonds, de basisovereenkomst 2014-2023 goed.

Meerwaarde

Complementaire werken aan de decretaal voorziene uitrustingswerken door het Herstructureringscomité binnen het grindwinningsgebied Boterakker te Kinrooi.

b) Valleigrindgebieden in Maaseik

Omschrijving

Het Grindfonds betaalde in de periode 2013-2016 466.544,10 euro voor de extra projecten in de valleigrindgebieden in de stad Maaseik. Het betreft werken binnen het grindwinningsgebied Heerenlaak en in de aanpalende omgeving:

- onderhouds- en herstelwerken Heerenlaak (30.846,00 euro in 2013; 77.115,00 euro in 2014; 83.342,08 euro in 2015; 73.893,18 euro in 2016);
- Masterplan ziekenhuissite (24.600,00 euro in 2015; 44.100,00 euro in 2016);
- RUP stad aan de Maas / RUP Labaerdijk (18.730,80 euro in 2015);
- herinrichting Bleumerstraat, Waagstraat, Kleine en Grote Kerkstraat – omgeving kerkplein Maaseik (21.910,44 euro in 2015; 86.359,92 euro in 2016);
- herinrichting kerkplein Aldeneik (5.646,68 euro in 2015).

Basis

De decretale basis voor deze uitgaven van het Grindfonds is voorzien in artikel 3, §4, 1°, van het Grinddecreet van 14 juli 1993. Op 20 december 2013 heeft de Vlaamse Regering de hoofdovereenkomst inzake het financieren van het uitrusten van de grindwinningsgebieden via maatregelen die in het kader van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning worden getroffen door het Herstructureringscomité, goedgekeurd.

In uitvoering van deze hoofdovereenkomst (en vooruitlopend erop, onder voorbehoud van goedkeuring ervan door de minister) keurde het Herstructureringscomité op 9 december 2013 de overeenkomst met de stad Maaseik voor het jaar 2013 goed (Basisovereenkomst uitrusten grindwinningsgebied Heerenlaak – onderhoudswerken in het gebied in 2013). Het Grindcomité heeft, eveneens op 9 december 2013, een voorwaardelijk gunstig advies geformuleerd, onder voorbehoud van goedkeuring door de minister van de hoofdovereenkomst.

Voor de periode 2014-2023 werd er vervolgens een overeenkomst gesloten tussen het Herstructureringscomité en de stad Maaseik (Basisovereenkomst uitrusten grindwinningsgebied Maaseik – periode 2014-2023, incl. bijbehorend afbakeningsplan en de nota "Ontwikkeling en uitrusting herstructureringsgebieden Maaseik & Dilsen-Stokkem" van november 2014). Voor Maaseik werd een ruimer afbakeningsplan toegevoegd, op basis van de toegevoegde visienota. Het Herstructureringscomité keurde de voorgelegde basisovereenkomst 2014-2023, afbakeningsplan en visie goed op 17 november 2014 en de globale prioriteitenlijst voor Maaseik op 8 december 2014. Op 10 december 2014 gaf het Grindcomité een gunstig advies inzake de basisovereenkomst 2014-2023. Op 8 april 2015 keurde de minister, bevoegd voor het Grindfonds, de basisovereenkomst 2014-2023 goed.

Meerwaarde

Bestendiging door onderhoud en herstel van de decretaal voorziene uitrustingswerken uitgevoerd door het Herstructureringscomité binnen het grindwinningsgebied Heerenlaak te Maaseik. Complementaire projecten in de aanpalende omgeving van het grindwinningsgebied Heerenlaak, zoals afgebakend in de basisovereenkomst 2014-2023.

c) Valleigrindgebieden in Dilsen-Stokkem

Omschrijving

Het Grindfonds betaalde in de periode 2013-2016 487.690 euro voor de extra projecten in de valleigrindgebieden in de gemeente Dilsen-Stokkem. Het betreft werken binnen het grindwinningsgebied Negenoord en in de aanpalende omgeving:

- onderhouds- en herstelwerken Negenoord (25.000,00 euro in 2013; 31.217,32 euro in 2014; 25.000,00 euro in 2016);
- Gemeenschapscentrum Elen (studie- en uitvoeringskosten) (110.849,94 euro in 2015);
- heraanleg Steenkuilstraat Stokkem (72.190,54 euro in 2015);
- restauratie stadhuis Stokkem (17.087,20 euro in 2015; 206.345,00 euro in 2016).

Basis

De decretale basis voor deze uitgaven van het Grindfonds is voorzien in artikel 3, §4, 1°, van het Grinddecreet van 14 juli 1993. Op 20 december 2013 heeft de Vlaamse Regering de hoofdovereenkomst inzake het financieren van het uitrusten van de grindwinningsgebieden via maatregelen die in het kader van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning worden getroffen door het Herstructureringscomité goedgekeurd.

In uitvoering van deze hoofdovereenkomst (en vooruitlopend erop, onder voorbehoud van goedkeuring ervan door de minister) keurde het Herstructureringscomité op 9 december 2013 de overeenkomst met de gemeente Dilsen-Stokkem voor het jaar 2013 goed (Basisovereenkomst uitrusten grindwinningsgebied Negenoord – onderhoudswerken Negenoord in 2013). Het Grindcomité heeft, eveneens op 9 december 2013, een voorwaardelijk gunstig advies geformuleerd, onder voorbehoud van goedkeuring door de minister van de hoofdovereenkomst.

Voor de periode 2014-2023 werd er vervolgens een overeenkomst gesloten tussen het Herstructureringscomité en de gemeente Dilsen-Stokkem (Basisovereenkomst uitrusten valleigrindwinningsgebieden Dilsen-Stokkem – periode 2014-2023, incl. bijbehorend afbakeningsplan en globale prioriteitenlijst en de nota "Ontwikkeling en uitrusting herstructureringsgebieden Maaseik & Dilsen-Stokkem" van november 2014). Voor Dilsen-Stokkem werd een ruimer afbakeningsplan toegevoegd, op basis van de toegevoegde visienota. Het Herstructureringscomité keurde de voorgelegde basisovereenkomst 2014-2023, afbakeningsplan en visie goed op 17 november 2014 en de globale prioriteitenlijst voor Dilsen-Stokkem op 8 december 2014. Op 10 december 2014 gaf het Grindcomité een gunstig advies inzake de basisovereenkomst 2014-2023. Op 8 april 2015 keurde de minister, bevoegd voor het Grindfonds, de basisovereenkomst 2014-2023 goed.

Meerwaarde

Bestendiging door onderhoud en herstel van de decretaal voorziene uitrustingswerken uitgevoerd door het Herstructureringscomité binnen het grindwinningsgebied Negenoord te Stokkem. Complementaire projecten in de aanpalende omgeving van het grindwinningsgebied Negenoord, zoals afgebakend in de basisovereenkomst 2014-2023.

d) Werking rivierpark Maasvallei

Omschrijving

Het Grindfonds betaalde in de periode 2013-2016 1.464.959,53 euro aan het Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw voor de financiële ondersteuning van het projectbureau en de werking van het project Rivierpark Maasvallei. Het Regionaal Landschap Kempen en Maasland realiseert samen met zijn partners het RivierPark Maasvallei. Dit landschapspark situeert zich langs weerszijden van de Grensmaas tussen Lanaken-Maastricht en Kinrooi-Maasgouw. Het is een gebiedsgerichte ontwikkeling op streekniveau, een totaalproject dat een synergie beoogt tussen de ontwikkeling van het natuurlijk-landschappelijke en toeristisch-recreatieve potentieel van de Maasvallei. Een substantieel deel van de Grindfondsmiddelen die aan dit project zijn toegewezen, wordt besteed aan aanleg en structureel onderhoud van recreatieve randinfrastructuur (wandelinfrastructuur, picknickplaatsen, fietspaden, infoborden) en aan het aanpakken van allerlei landschappelijke verrommeling (te veel aan borden, zwerfvuil, onaangepaste beplantingen, ongepaste materiaalkeuzes,...). Hiermee wordt aan de Vlaamse zijde van de Maas meteen ook gedurende 8 jaar geïnvesteerd in tewerkstelling via een sociaal economiebedrijf (een ploeg van 5 landschapswerkers). Daarnaast is deze basisfinanciering voor het RivierPark ook een cruciale pijler voor de werking van het Projectbureau RivierPark binnen het Regionaal Landschap. Met deze middelen (aangevuld met andere projectmiddelen, soms Europees) konden in de afgelopen jaren circa 4 VTE zich voluit inzetten om naast onderhoud ook talloze acties op touw te zetten.

Basis

De decretale basis voor deze uitgaven van het Grindfonds is voorzien in artikel 3, §4, 3°, van het Grinddecreet van 14 juli 1993. De overeenkomst inzake het toekennen van een financiering aan het Regionaal Landschap Kempen en Maasland voor de ondersteuning van het projectbureau en de werking van het project Rivierpark Maasvallei werd op 10 oktober 2013 goedgekeurd.

Meerwaarde

Dit project geeft onder meer uitvoering aan een aantal indicatieve bepalingen uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Het RivierPark Maasvallei is erkend als een strategisch project in het kader van het ruimtelijk beleid van de Vlaamse overheid. In het kader van deze projectwerking hebben de partners van het RivierPark het mandaat gekregen om een landinrichtingsproject te starten ten einde een aantal specifieke acties te realiseren voor de Maasvallei. Het onderzoek naar opportuniteit en haalbaarheid voor landinrichting in de Maasvallei werd goedgekeurd in 2016. Als volgende stap in de landinrichtingsprocedure wordt nu het eigenlijke landinrichtingsplan voorbereid.

Het projectbureau Maasvallei heeft ook enkele specifieke taken in het kader van het bereiken van de IHD-doelstellingen (natuurbeleid). Vanuit het project participeert men in of initieert men specifieke projecten die kaderen in het Plattelandsbeleid (Leader, Omgevingskwaliteit). Het RivierPark Maasvallei is mede initiatiefnemer van de Projectgrindwinning Elerweerd.

Het projectbureau RivierPark Maasvallei heeft in de afgelopen jaren betekenisvolle ingrepen gerealiseerd ten gunste van het (beschermde) erfgoed in een aantal sites van de Maasvallei.

e) Applicatiecentrum voor Beton (ACB)

Omschrijving

Het Grindfonds betaalde in de periode 2013-2016 976.766,49 euro aan de UHasselt voor de financiële ondersteuning van het Applicatiecentrum voor Beton (ACB). Het betreft een deel van de kosten van het gebouw, de vaste experimentele infrastructuur en de apparatuur, alsook van de exploitatiekosten (personeels- en werkingskosten) van het ACB.

Basis

De decretale basis voor deze uitgaven van het Grindfonds is voorzien in artikel 3, §4, 4°, van het Grinddecreet van 14 juli 1993. De Vlaamse Regering heeft op 13 december 2013 de overeenkomst inzake het toekennen van een financiering aan de UHasselt voor de ondersteuning van het ACB goedgekeurd.

Meerwaarde

De UHasselt heeft in het aanvraagdossier haar engagement gesteld dat het centrum zal functioneren als onderzoekslaboratorium van de universiteit op regionaal, Vlaams en internationaal niveau en hierbij zal inspelen op het door de Vlaamse overheid uitgestippelde innovatiebeleid. In het centrum zal niet alleen "hard" betononderzoek worden uitgevoerd, maar ook onderzoek naar bijvoorbeeld hybride beton-metselwerk of staal-beton structuren. Dit inclusieve en verbrede onderzoeksopzet komt tegemoet aan de verwachtingen van het werkveld. Het ACB zal een prominente rol spelen inzake innovatie binnen de Vlaamse bouwsector. De oprichting ervan werd dan ook expliciet opgenomen als belangrijke actie binnen het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK), met als hoofddoelen het gerichter aansluiten van onderwijs en opleiding bij de concrete behoeften van de Limburgse arbeidsmarkt en het stimuleren van techniek en technologie. Van bij de opmaak van het dossier werd via werkveldbevraging (bedrijven en de Confederatie Bouw) rekening gehouden met de noden van de sector, en werd gezocht naar complementariteit van infrastructuur met bestaande labo's in de regio. In samenwerking met de industrie en de Confederatie Bouw zal UHasselt verder invulling geven aan de Bouwcampus in Diepenbeek en innovatief onderzoek uitvoeren, afgestemd op en in wisselwerking met het beleid zoals gevoerd door de Vlaamse overheid.

f) Coöperatieve Irrigatie Ruilverkaveling Ophoven

Omschrijving

Het Grindfonds betaalde in de periode 2013-2016 257.975,25 euro voor de financiële ondersteuning van de Coöperatieve Irrigatie Ruilverkaveling Ophoven cvba. Het betreft een deel van de kosten van de upgrade van het pompstation van CIRO cvba met nieuwe besturingskasten, nieuwe filterinstallatie en nieuwe hydrofoor.

Basis

De decretale basis voor deze uitgaven van het Grindfonds is voorzien in artikel 3, §4, 5°, van het Grinddecreet van 14 juli 1993. De Vlaamse Regering heeft op 13 december 2013 de overeenkomst inzake het toekennen van een financiering aan de Coöperatieve Irrigatie Ruilverkaveling Ophoven cvba voor de ondersteuning van het reconversieproject in de landbouw (CIRO Kinrooi-Molenbeersel) goedgekeurd.

Meerwaarde

De irrigatieinstallatie (pompgebouw en leidingen) werd destijds gerealiseerd door het ruilverkavelingscomité Ophoven met een belangrijke financiële bijdrage van het Vlaamse Gewest. Het ruilverkavelingscomité is nog steeds eigenaar van de installatie. CIRO cvba heeft een concessieovereenkomst met het ruilverkavelingscomité, waarin gestipuleerd is dat CIRO cvba de installaties mag gebruiken mits ze te beheren als goede huisvader. De vermelde investeringen werden in dit kader uitgevoerd en verzekeren de continuïteit van het irrigatienetwerk te Kinrooi en Maaseik. Ze vormen een meerwaarde voor het Vlaams beleid inzake ruilverkaveling en het beleid inzake natuurlijke rijkdommen. Het irrigatieproject Ophoven is een voorbeeldproject inzake gebiedsgerichte afstemming van ontginning en landbouwinnovatie.

4. Het ACB is een academisch onderzoekslaboratorium verbonden aan de onderzoeksgroep Bouwkunde van de faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen van de UHasselt. Het ACB zal over unieke testfaciliteiten beschikken waarmee innovatieve bouwproducten en -systemen op een uiterst flexibele manier full-scale getest kunnen worden. In de voorontwerpfase van een bouwproject hebben ontwerpers, bouwbedrijven en producenten van bouwmaterialen de mogelijkheid om innovatieve of niet-standaardoplossingen in overweging te nemen. Om deze keuze op een doordachte wijze te kunnen maken, is er vaak behoefte aan (initiële of bijkomende) informatie over het gedrag en de prestatie van deze innovatieve bouwcomponenten. Om deze informatie te kunnen vergaren en verder te optimaliseren is een onafhankelijke deskundige onderzoeksfaciliteit noodzakelijk om de onderdelen te testen en aan te tonen dat de voorgestelde component een evenwaardig of zelfs beter alternatief is voor de klassieke oplossingen. De geplande dienstverleningsactiviteiten zullen een breed gamma van de bouwsector overspannen. In voorbereiding op de realisatie van het Applicatiecentrum werd in een bestaande kleine proefopstelling van het labo Bouwkunde van de UHasselt al gestart met dergelijke onderzoeksactiviteiten en dienstverlening. Deze kleinschalige proeven en projecten leveren naast kennis en kunde ook een pak ervaring op, die de onderzoekers in staat moet stellen onmiddellijk operationeel te zijn zodra het ACB in gebruik kan genomen worden. De onderzoeksactiviteiten die recent werden uitgevoerd in het kleine betonlabo, geven een goede indicatie van het type projecten die op een grotere schaal in het ACB zullen plaatsvinden.
 - Samenwerking met de prefabbetonindustrie: optimalisatie van de afschuifweerstand van holle welfsels, invloed van de beschermingswijze van afwachtende stalen wapeningen, validatie van de sterkte en de vervormbaarheid van thermisch-effectieve verbindingssystemen in dubbelblad geprefabriceerde wanden.
 - Samenwerking met de betonindustrie: optimalisatie van het gedrag van vezelbeton (nieuwe types van vezels), nieuwe toepassingen voor vezelbeton.
 - Samenwerking met de metselwerksector: validatie van de sterkte en de stabiliteit van metselwerkwanden met thermische of akoestische isolatielagen.